

Zdenko Duplančić (1929. - 2020.)

Zdenko Duplančić bio je jedan od najmlađih boraca Prve proleterske brigade, sudjelovao je u oslobodenju Beograda i Zagreba, a nakon rata bio je na brojnim istaknutim dužnostima

U Beogradu je krajem 2020. godine, u 92. godini života, umro Zdenko Duplančić, rođeni Splitsanin koji je 1943. otišao u partizane, priključivši se Prvoj proleterskoj brigadi, pukovnik i dugogodišnji predsjednik SUBNOR-a Savski Venac – Beograd, uvjereni antifašist do samog kraja života.

Rođen u dobrostojećoj porodici, 1941. još kao dvanaestogodišnjak ulazi u SKOJ. Nakon pada Italije 1943. odlazi u partizane i s 14 godina postaje jedan od najmlađih boraca legendarne Prve proleterske brigade s kojom prolazi cijelu Bosnu i Srbiju. U oktobru 1944. učestvuje u borbama za oslobodenje Beograda, u maju 1945. za oslobodenje Zagreba, a ratni put okončava u Trstu.

Nakon rata završava visoke vojne škole u SSSR-u i SAD te postaje zrakoplovni oficir. Krajem 70-ih bio je u vojnoj misiji u Moskvi, a 80-ih u Saveznoj direkciji za rezerve i promet specijalnih proizvoda, zadužen je za vojnu suradnju s nesvrstanim. Penzioniran je 1988. u činu pukovnika, a otada aktivno djeluje u SUBNOR-u, održavajući dobru suradnju sa Savezom antifašističkih boraca i antifašista RH. Redovito je dolazio u rodni Split, kao i u Zagreb gdje je bio u delegaciji svoje partizanske jedinice i SUBNOR-a koja je na Dan oslobođenja Zagreba i Dan pobjede odavala počast narodnim herojima i oslobodiocima Zagreba.

- Prva proleterska brigada imala je slavan i težak ratni put. Imali smo 84 narodna heroja koliko ih nisu imale ni neke divizije. Kao i u jesen 1944. u Srbiji kod Uba, i prilikom oslobađanja Zagreba, u Vrbovcu sam zamalo poginuo. Tamo smo izgubili 163 čovjeka, dok ih je 400 bilo ranjenih - rekao je svojevremeno za Novosti.

Nije imao dlake na jeziku kad je kritizirao historijski revizionizam u Hrvatskoj i Srbiji.

- U Hrvatskoj imate antifašizam u Ustavu, ali od antifašizma nema ni 'a'. U Srbiji ima onih koji žele povratak kralja i opravdavaju zločine četnika koji su klali svoj narod, čak i decu u kolevci, od Vranića, Drugovca, Boleča, drugih sela i stratišta. Izjednačeni su četnici i partizani, iako to nije predmet skupštine nego predmet historije. Draža Mihajlović nije rehabilitovan nego su mu ukinuli osuđujuću presudu. Ali na svim skupovima o historiji srpskog naroda, vezanima uz NOB i Drugi svetski rat, pominje se samo nas, kače se naše zastave i pevaju naše pesme. Srpska vlada ipak nas podržava, pa smo dobili i orden za zasluge na promociji antifašizma. U Hrvatskoj sve to teško ide što me žalosti kao splitskog skojevca - zaključio je Duplančić u tadašnjem razgovoru.

(Novosti/Nenad Jovanović)